

ROGER VINTON

EL BARÇA DAVANT LA CRISI DEL SEGLE

Pròleg de David Carabén

«El club blaugrana ha arribat exhaust a l'era de la pandèmia, víctima d'una dècada amb una gestió que ha passat de ser deficient a temerària, i que ha tingut un epíleg aquests darrers cinc anys que es pot qualificar de delirant sense por de ser titllat d'exagerat».

Roger Vinton

**EL BARÇA
DAVANT
LA CRISI
DEL SEGLE**

Edicions Destino

Queda rigorosament prohibida sense l'autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

© Roger Vinton, 2021

© del pròleg: David Carabén, 2021

© Edicions Destino, S.A., 2021

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U., 2021

Av. Diagonal, 662-664 - 08034 Barcelona

Primera edició: febrer del 2021

ISBN: 978-84-9710-316-9

Dipòsit legal: B. 1.183-2021

Fotocomposició: Grup62

Índex

Pròleg: Com dansa el pomer	15
El Barça avui: com hem arribat fins aquí	19
Arrels i filosofia del nunyisme i del neonunyisme	31
El paper de la premsa: tècniques de prestidigitació	37
La paradoxa del mal gestor: com pitjor, millor	43
El paper de l'oposició	47
El sistema electoral i el problema dels avals	53
Evolució històrica del club: a la recerca de les essències	59
FC Barcelona - Real Madrid: la falsa oposició	73
L'ADN del club	81
El que ha de ser el Barça: una visió de futur	87

**El Barça avui: com hem arribat
fins aquí**

El club blaugrana ha arribat exhaust a l'era de la pandèmia, víctima d'una dècada amb una gestió que ha passat de ser deficient a temerària, i que ha tingut un epíleg aquests darrers cinc anys que es pot qualificar de delirant sense por de ser titllat d'exagerat. La gestió basada en el ressentiment, però alhora recolzada en la inèrcia de l'herència rebuda, no ha resultat un bon camí —com era de preveure— i l'entitat blaugrana s'ha anat atansant al caire del precipici davant la passivitat dels seus *stakeholders* habituals (premsa, oposició i massa social en general), i amb l'única contestació d'alguns observadors independents que sovint han estat etiquetats de malastrucs i que amb prou feines han tingut veu en un grapat de mitjans poc rellevants. El ressentiment a què apel·lem té l'origen molt de temps enrere, quan el 2005 Sandro Rosell i el seu equip abandonen

la junta directiva amb un cop de porta per desavinences amb el president, amb qui havien guanyat les eleccions només un parell d'anys abans. Veure com el Barça de Laporta ascendia a l'Olimp del futbol i ho feia de la mà del fitxatge *rosellià* de Ronaldinho no va ser un plat agradable de digerir per Sandro Rosell, que va jurar venjança.

Tornem al present i al desgavell generalitzat que s'ha apoderat del club. L'esclerotització de la premsa —obsessionada a mantenir bones relacions amb el poder de torn— i el tacticisme extrem dels moviments opositors —només actius quan hi ha un candidat definit a qui donar suport— han estat els còmplices necessaris que han trobat uns gestors que han pogut fer i desfer sense cap interferència, per nocives que fossin les seves decisions.

Costa saber quin territori de la vida del club ha quedat més devastat, però, sens dubte, l'àmbit econòmic és de ben segur el més rellevant perquè constitueix l'eix que sosté tota l'estructura d'una entitat professional. Si comencem per aquí, per l'economia, hi ha dos trets que criden molt l'atenció: la incapacitat de generar caixa i l'elevat nivell de deute. Resulta molt preocupant —i definitori d'un model de gestió— que

el club que més factura al món sigui incapaç de donar beneficis de la seva activitat ordinària. Ja fa diverses temporades que els gestors han hagut de vendre jugadors per generar un resultat positiu al final de la temporada, i en alguns casos ho han dut a terme mitjançant transaccions a preus ficticis. En una entitat mutual com és el Barça, on no es poden fer ampliacions de capital per augmentar els recursos propis, resulta fonamental que cada temporada es generi benefici. Cal insistir en el fet que aquesta dinàmica s'ha produït quan el FC Barcelona era l'entitat amb més facturació del món, fruit de disposar de lucratius contractes de patrocini i de televisió, i amb el contrafort de tenir el millor futbolista del món, amb tot el que això implica. L'altre paràmetre en què ens havíem fixat és el deute, la veritable espasa de Dàmocles que compromet la vida futura del club. L'any natural 2020 ha finalitzat sense que els socis hagin pogut tenir accés al balanç de l'entitat a 30 de juny de 2020, de manera que cal fer deduccions per esbrinar la situació real a final de la temporada passada. Només sabem que l'administració Bartomeu reconeix un «deute financer» (deutes amb bancs, amb clubs i cobraments avançats) superior als vuit-cents milions d'euros, una xifra que ha ser-

vit perquè la gran majoria dels observadors s'hagin posat les mans al cap i hagin començat a partir per la continuïtat del Barça. Tenint raó, encara es queden curts. Pocs han caigut en el detall que aquest deute és només una part del deute total del club, que ja a final de la temporada 2018/19 superava els mil milions d'euros. Per tant, a partir de la dada coneguda del deute financer, els vuit-cents milions esmentats, podem deduir sense gaires esforços el passiu total del club, que amb tota probabilitat se situarà com a mínim en els mil cinc-cents milions d'euros. Dins el capítol d'amenaques financeres no podem passar per alt el moribund projecte «Espai Barça», amb un cost desfermat i que presenta molts dubtes no aclarits sobre el seu finançament. Tot barcelonista hauria de pregar perquè no pugui culminar.

Una situació tan delicada posa en perill real el manteniment d'un aspecte que, com veurem més endavant, està considerat una part medullar del FC Barcelona, com és l'estructura de la propietat. És a dir, el Barça té un caràcter mutual, on cada soci compta per igual, davant molts dels seus rivals que són societats anònimes, en les quals el propietari pot ser qualsevol que hi inverteixi diners (fons d'inversió, oligarquies, famílies reials del petroli, companyies multinacionals,

etc.). Qualsevol culer que conegui la història del club i n'aprecii les essències hauria de combatre amb totes les energies la possible transformació del Barça en societat anònima, perquè si això succeeix, el club, tal com l'hem conegut, deixarà d'existir.

Però no només les finances estan en una situació comatosa, perquè una altra de les parts integrants del corpus del club, com ara el planter, està també en un declivi que feia molts anys que no vèiem. Aturat com està l'ascensor que du els jugadors de les categories inferiors fins al primer equip, el talent —com l'aigua embassada— escapa per on pot, i aquesta única sortida és fugir del club buscant horitzons més favorables. La tradició recuperada per Johan Cruyff el 1988 consistent a fer servir els equips inferiors com a rebost per anar a buscar les peces necessàries per completar la plantilla va resultar anihilada d'ençà del 2010 amb l'arribada de Sandro Rosell a la presidència, i segellada definitivament amb l'adeu de Pep Guardiola el 2012. El desori viscut al segon equip del club, el Barça B, en aquests darrers anys va ser resumit de manera precisa pel periodista Xavi Torres a l'article titulat «0 de 46», on explicava uns fets esfereïdors: durant el mandat de Josep Maria Bartomeu, el

FC Barcelona ha fitxat quaranta-sis futbolistes per al Barça B, dels quals cap ha servit per al primer equip. Això va més enllà de qualsevol estadística de probabilitats d'error, i obre la porta a pensar que tanta transacció futbolísticament estèril deu amagar alguna altra intenció no precisament relacionada amb la pilota.

Finalment, tampoc no és cap secret que allò tan eteri anomenat «estil de joc», que costa de definir, però que tothom sap què vol dir, també s'ha anat desdibuixant progressivament com qui desfà un mandala amb l'argument de fer-ne un altre de suposadament millor. El resultat d'aquesta dècada perduda és que els trets futbolístics diferencials que acompanyaven l'entitat blaugrana i la feien reconeixible i envejada arreu del món ja no hi són. Simplement s'han fet fonedissos i, el que és pitjor, no han estat substituïts per cap altre model alternatiu. L'estil de joc que enamorava el món sencer (per exemple, la revista *Newsweek* del 13 de juny de 2011 va dedicar la coberta a l'entitat blaugrana, amb el titular «Barça: el millor equip de futbol de la història?») s'ha evaporat del tot. Des del punt de vista del patró de joc hi ha, senzillament, el no-res.

Però anem a pams. Ja sabem que la història d'aquest declivi té un punt d'ignició ben clar,

que són les eleccions presidencials del 2010, en què Sandro Rosell Feliu es va imposar a un grup de candidats format per Agustí Benedito Benet, Marc Ingla Mas i Jaume Ferrer Graupera. Els més de trenta-cinc mil sufragis aconseguits per Rosell —rècord encara vigent— semblaven una garantia d'estabilitat i de consens, que li permetria gestionar amb solvència la fenomenal herència rebuda de la junta directiva anterior, la que encapçalava Joan Laporta Estruch. Però ben aviat es va veure que el principal objectiu dels nous gestors blaugranes no seria tant la preservació del model com la destrucció conscient de l'herència rebuda. Un fet potser oblidat és que durant la campanya electoral del 2010 Rosell va manifestar que Laporta havia fet tres coses bones durant el seu mandat, que eren nomenar Guardiola com a entrenador del primer equip, fer fora els violents de l'Estadi i vincular els colors del club a Unicef. Hauria estat lògic pensar que aquestes tres decisions quedarien blindades sota el mandat de Rosell, però no va ser així, més aviat al contrari. Amb l'argument que l'anterior junta directiva havia deixat l'economia del club en una situació molt precària, el logotip d'Unicef va deixar el pit per passar, literalment, al cul; els violents van tornar a tenir entrada

franca a l'Estadi —un fet ja negociat amb el futur president en plena campanya— i Guardiola va aguantar només dues temporades a les ordres dels nous rectors del club. L'entrenador més valuós de la història del Barça, Pep Guardiola, va ser bandejat perquè representava un laportisme que era al punt de mira, i al cap de dos anys ja feia les maletes cap a Nova York. Ras i curt, els «tres encerts de Laporta» van ser trinxats en els primers anys de mandat de la nova junta.

Les maniobres de supressió de tot rastre del passat no es van aturar aquí, sinó que de manera inexplicable van afectar també la gran estrella de l'equip, Lionel Messi, que en els plans de l'administració Rosell estava destinat a ser substituït pel brasiler Neymar Jr. El nou president volia demostrar que ell també podia fer un equip campió perquè, de fet, és un home convençut que en el futbol n'hi ha prou amb fitxar grans estrelles i que altres consideracions —com ara l'entrenador— són aspectes poc més que irrellevants. És un enfocament que recorda molt el que el seu amic Florentino Pérez Rodríguez ha aplicat sistemàticament al Real Madrid.

Abans de tornar a posar els ulls sobre la situació actual, recordem un parell de fets produïts a les beceroles del mandat de Rosell que

han tingut molta transcendència en la vida futura de l'entitat. Un és l'acció de responsabilitat que van endegar contra la junta directiva anterior —la que encapçalava Joan Laporta—, que va provocar que tot un grup de directius visquessin sota amenaça durant anys, fins que finalment la justícia els va donar la raó. L'altre fet, que semblava innocu al seu moment, van ser les limitacions que van imposar per poder donar-se d'alta com a soci, cosa que va implicar el tancament *de facto* del club i l'estancament de la massa social. Aquesta decisió, argumentada pel mateix Rosell com una mesura per blindar el club d'una possible presa de control per algun col·lectiu aliè a la tradició blaugrana —uns siberians, va dir— amb el pas del temps es contempla amb nous matisos i fàcilment es pot interpretar que l'única intenció era mantenir una foto fixa del col·lectiu de socis que els havia fet guanyar les eleccions.

Més enllà que la junta directiva que liderarà el club a partir d'aquest 2021 intenti redreçar el rumb abans de quedar embarrancats a les roques, el soci té dues feines personals i intransferibles: reflexionar sobre tot el que li ha passat al club durant aquests anys i conjurar-se perquè no torni a passar. I des del punt de vista pràctic, encara una tercera, compatible amb el fet que el

nou president «aixequi catifes»: analitzar la naturalesa de totes les possibles irregularitats comeses durant el període 2010-2020 i dur-les, si escau, a la justícia.